

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA 2011-2012

Kategória „A“

Aktuálne problémy z regionálnej geografie sveta (okrem SR)

RNDr. Juraj RECHTORÍK

Téma: Oceánia a cestovný ruch

Oceánia – najrozsiahlejšie súvislé oceánske územie na Zemi. Okrem Novej Guinei a Nového Zélandu ju tvorí viac ako 10 000 ostrovov prevažne koralového, kontinentálneho a sopečného pôvodu s malou rozlohou. Tie sa delia na tri skupiny: Polynéziu, Melanéziu a Mikronéziu.

Územie Oceánie je svojou polohou, charakterom a vzdialenosťou úplne špecifické a z tohto dôvodu i turisticky atraktívne.

Cieľom práce je charakterizovať Oceániu a poukázať na jej geografické, politické a ekonomické špecifiká a problémy. Na základe jednotlivých analýz autor rozpracuje možné perspektívy rozvoja cestovného ruchu v danej oblasti s ohľadom na jej osobitosti (prírodné, politické, kultúrne, hospodárske...).

Prácu je vhodné doplniť o kartografický, štatistický a fotodokumentačný materiál.

- Abstrakt práce
- Úvod, cieľ práce
- Metodický postup pri získavaní informácií a spracovaní témy
- Zhodnotenie použitej literatúry a ďalších podkladových materiálov
- Základná geografická charakteristika Oceánie - geografická a politická poloha, rozloha, hranice, morské pobrežie
- Historický vývoj a politické členenie (samostatné štáty a závislé územia)
- Fyzicko-geografická charakteristika - geologický pôvod a vývoj, reliéf, klíma, hydroológia, pôdy, rastlinstvo, živočíšstvo
- Obyvateľstvo a sídla - vývoj počtu obyvateľov a jeho rozmiestnenie, prirodzený a mechanický pohyb, veková, rasová, vzdelanostná, národnostná a náboženská štruktúra, zamestnanosť a nezamestnanosť, mestské a vidiecke sídla
- Ekonomicko-geografická charakteristika, infraštruktúra a dopravné osobitosti
- Ekologické problémy oblasti
- Špecifiká a potenciál Oceánie v oblasti cestovného ruchu
- Perspektívy rozvoja cestovného ruchu Oceánie
- Diskusia a záver
- Zoznam použitej literatúry
- Prílohy: štatistické údaje, mapy, tabuľky, grafy, fotodokumentačný materiál

LITERATÚRA:

- BATEMAN, G., EGAN, V. (1999): Encyklopedie Zeměpis světa, Columbus, Praha
BRINKE, J. (1983): Austrálie a Oceánie, SPN, Praha
DANIELSSON, B. (1973): Rajský ostrov, Panorama, Praha
DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. (2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,

http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf

- JAKEŠ, P. (1975): Za sopkami Pacifiku, Panorama, Praha
KELE, F., MARIOT, P. (1992): Ostrovy a súostrovia Oceánie, SPN, Bratislava
KOLEKTÍV AUTOROV (1987): Země světa 2, Svoboda, Praha
KOLEKTÍV AUTOROV (2001): Geografický místopisný slovník světa, Academia, Praha
KOLEKTÍV AUTOROV (2003): Lexikon zemí, Fortuna print, Praha
KOLEKTÍV AUTOROV (2004): Školský zemepisný atlas sveta, VKÚ, Harmanec
KOPŠO, E. a kol. (1992): Geografia cestovného ruchu, SPN, Bratislava
KOREC, P., ZUBRICZKÝ, G. (1996): Krajiny Zeme 2. diel, Bratislava
LIŠČÁK, V., FOJTÍK, P. (1998): Státy a území světa, Libri, Praha
MAGULA, A., MARI, L., TOLMÁČI, L., TOLMÁČIOVÁ, T. (2002): Lexikón štátov a území sveta, Mapa Slovakia, Bratislava, 2. vydanie
MARIOT, P. (1983): Geografia cestovného ruchu, VEDA vydavateľstvo SAV, Bratislava
MOCKO, Z. (1986): Krajiny sveta. Politicko-ekonomická príručka, Pravda, Bratislava
OTRUBOVÁ, E. (1996): Humánna geografia II, Vysokoškolské skriptá Prif UK, Bratislava
WOLAKOVÁ, E. (1975): Plavecké ostrovy, Panorama, Praha
WOLANOWSKI, L. (1983): Nepřiliš tiché Tichomoří, Panorama, Praha

Ďalšie pramene:

- www.a-oceania.com
www.britannica.com
www.google.sk
www.nationalgeographic.com
www.oceania.estranky.cz
www.oceania.host.sk
www.statistics.sk
www.wikipedia.sk
www.zemepis.sk

- materiály cestovných kancelárií,
- časopisy: National geographic, Lidé a země, Cestovatel', Kokteil

RNDr. Katarína DANIELOVÁ

Téma: **Veľtoky sveta**

Rieky boli odpradávná tepnami života. Sú domovom pre tisícky druhov rastlín i živočíchov, zdrojom obživy i útočiskom. Pozdĺž nich sa postupne usádzali ľudia a budovali si svoje obydlia. Rieky znamenali pre nich zdroj pitnej vody, potravy, ako i možnosť hospodárenia na pôde v ich blízkosti. Na rôznych miestach sveta mali aj hlboký náboženský význam. S rozvojom dopravy sa stali aj dôležitými vodnými cestami. V súčasnosti sú dôležité pre energetiku, ako aj viaceré priemyselné odvetvia. Navyše veľké rieky sveta majú aj svoj medzinárodný význam, či už ako prirodzené hranice medzi štátmi, dôležité dopravné tepny, ale aj možné príčiny konfliktov. S rastúcim významom riek stúpa ich ekologická zaťaženosť a rastie množstvo hrozieb negatívne vplyvujúcich na suchozemské vodstvo sveta.

Cieľom práce je predstaviť význam veľkých riek sveta v minulosti a súčasnosti, či už fyzikogeografický alebo humánno geografický a poukázať na ekologický, ako aj politický aspekt ich využívania. Súčasťou práce by mala byť charakteristika veľtoku (veľtokov) sveta, ako aj porovnanie najvýznamnejších riek sveta.

- Abstrakt práce
- Úvod a cieľ práce
- Prehľad literatúry a metodika práce
- Veľtoky sveta a ich význam
 - význam fyzickogeografický
 - formovanie reliéfu
 - dôležitý mikro a mezoklimatický činiteľ
 - vplyv na podzemné vodné zdroje
 - vplyv na pedosféru
 - domov vodných rastlín a živočíchov a obojživelníkov
 - význam humánogeografický v minulosti a dnes
 - zdroj obživy (pitná voda, rybárstvo)
 - poľnohospodárstvo (záplavy)
 - energetika (vodné elektrárne, priehrady)
 - priemysel (viaceré odvetvia)
 - doprava (splavnosť riek, dôležité vodné cesty a prístavy)
 - cestovný ruch (možnosti rekreácie)
 - politický (hranice, možné príčiny konfliktov)
 - náboženský (rieka ako dôležitá časť niektorých náboženstiev)
 - ďalší význam
 - ekologický
 - hrozby pre viaceré rieky, ktoré vyplývajú z necitlivých ľudských zásahov
- Veľtoky sveta - prehľad a charakteristika
 - prehľad najväčších a najdôležitejších riek sveta s ich základnými charakteristikami (dĺžka, prietok, režim odtoku, ...)
 - charakteristika vybranej rieky (riek) svetového významu (poloha – prameň, horný, stredný a dolný tok, ústie, povodie, úmorie; význam rieky, zaujímavosti)
- Záver
- Použitá literatúra a zdroje

Práca by mala byť doplnená tabuľkovými, grafickými a kartografickými prílohami, ktoré by mali korešpondovať s textom, vhodne ho dopĺňať a ilustrovať.

LITERATÚRA:

- BALTA, P. et al (1995): Svetové náboženstvá. Mladé letá, ISBN 80-06-00596-6
- BRANDER, B. (1966): The River Nile. National Geographic Society, Michiganská univerzita., 208 s.
- BENKE, A. C., CUSHING, C. E. (2005): Rivers of North America. Academic Press, 1144 s.
- CÚTH, J. (1964): Medzinárodné rieky. SAV, 287 s.
- ČEMAN, R. (1999): Rekordy. Neživá príroda. MAPA Slovakia Bratislava, ISBN 80-967723-9-2
- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H. (2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikacie/VitajtevGO.pdf
- DMITREVSKIJ J. D. (1967): Vnitrozemské vodstvo Afriky a jeho využití, Leningrad. (Дмитревский Ю. Д., Внутренние воды Африки и их использование, Л., 1967)

- ERLIKH, H. (2000): The Nile: histories, cultures, myths. Lynne Rienner Publishers, 305 s.
- FOUNTAIN, P. (2010): The River Amazon. General Books LLC, 156 s.
- GUPTA, A. (2007): Large rivers: geomorphology and management. John Wiley and Sons, 689 s.
- HANUŠ, J. (1997): Planeta tajuplných svetů. Praha : Reader's Digest Výběr, Kapitola Řeka Nil: Zdroj života, s. 192-197, ISBN 80-902069-5-6
- McCLAIN, M. (2002): The ecohydrology of South American rivers and wetlands. International Association of Hydrological Sciences, 209 s.
- MEISTER, C. (2002): Amazon River. ABDO
- MIRZA, M. M. Q. (ed.) (2004): The Ganges water diversion: environmental effects and implications. Springer, 364 s.
- ONDREJKA, K., LACIKA, J. (2005): Rekordy Európy. Neživá príroda. MAPA Slovakia Plus, ISBN 80-8067-117-6
- NETOPIĽ, R. (1972): Hydrologie pevnin. Academia, 294 s.
- NOVARESIO, P. (2006): Velké řeky světa. Knižní klub, 304 s., ISBN 8024217120
- PÍŠ, E. (2001): Budúcnosť vodných ciest a vodnej dopravy SR. In: Horizonty dopravy 4/2001, VÚD Ťilina, pp. 30 – 32.
- TOCKNER, K., UEHLINGER U., ROBINSON, CH. T. (2009): Rivers of Europe. Academic Press, 700 s.
- SHAHIN, M. (2002): Hydrology and water resources of Africa. Springer, 659 s.
- ZUMERCHIK, J., DANVER, S. L. (2010): Seas and waterways of the world: an encyclopedia of history, uses, and issues. ABC-CLIO, 731 s.

Internetové zdroje:

- <http://permanent.access.gpo.gov/websites/armymil/www.iwr.usace>
- <http://www.afrikaonline.cz/view.php?cislocclanku=2002101601>
- <http://www.ancient-egypt-online.com/river-nile-facts.html>
- <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/415347/Nile-River>
- <http://www.buzzle.com/articles/nile-river-facts.html>
- http://www.cawater-info.net/twinbasinxn/index_e.htm
- http://www.cawater-info.net/twinbasinxn/north_america_e.htm
- <http://www.discover-peru.org/peru-geography-amazon-river-ecosystem/>
- <http://www.extremescience.com/zoom/index.php/earth-records/3-greatest-river>
- http://www.ikzm-d.de/seminare/pdf/ulbrich_mississippidelata.pdf
- <http://www.nationalgeographic.com/wildworld/profiles/g200/g160.html>
- <http://www.nps.gov/miss/riverfacts.htm>

RNDr. František KRIŽAN, PhD., Mgr. Štefan OMASTA

Téma: Maroko – kráľovské mestá

Marocké kráľovstvo, ako znie oficiálny názov štátu ležiaceho na severozápade Afriky je územím, ktoré bolo počas svojej histórie dobývané Rimanmi, Španielmi, či Arabmi. Pod súčasný obraz krajiny sa najviac podpísali Arabi, ktorí postupne ovládli územie Maroka, dovtedy osídlené prevažne Berbermi. Arabský vplyv možno pozorovať na každom rohu. Okrem vierovyznania Arabi významne ovplyvnili kultúru či architektúru tohto regiónu. Ved' práve pamiatky, ktoré tu zanechali Arabi sú zapísané so Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Z nich najväčší podiel majú historické centrá miest nazývané tiež mediny. Špecifické postavenie v rámci marockých miest majú tzv. kráľovské mestá, s funkciou

hlavného mesta kráľovstva počas striedania sa dynastií. Marockými kráľovskými mestami sú: Fez, Meknès, Rabat a Marrakech. Každé z týchto miest má svoje špecifiká, ktoré ich robia jedinečnými.

Kráľovské mestá sa výraznejšie začali meniť po roku 1997, kedy sa Maroko stalo pridruženým štátom Európskej únie a obyvatelia krajiny prešli na konzumný spôsob života ovplyvneným globalizačnými procesmi a trendmi.

Hlavným cieľom tejto témy je zhodnotenie kráľovských miest Maroka so zameraním na ich geografické špecifiká ako aj históriu, genius loci, cestovný ruch a ich vzájomná komparácia.

- Abstrakt práce
- Úvod a ciele práce
- Použité metódy a dáta
- Maroko: geografická charakteristika štátu (poloha, prírodné pomery, história, obyvateľstvo, socioekonomická analýza)
- Kráľovské mestá (poloha, vznik a história, obyvateľstvo, štruktúra mesta, hospodárstvo, doprava, špecifiká mesta, cestovný ruch a kultúrno-historické pamiatky)
- Záver – celkové zhodnotenie
- Zoznam použitej literatúry a zdrojov

Práca by mala byť doplnená mapovými, tabuľkovými, obrazovými, príj. inými prílohami, ktoré budú ilustrovať riešenú problematiku a zároveň budú obsahovo dopĺňať textovú časť práce.

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- ELINGHAM, M. a kol. 2008. Maroko. Praha: Jota, 733 s., ISBN: 8072175710.
- FILIP, I. a kol. 1981. Maroko – obchodně ekonomické sborníky. Praha: Institut zahraničního obchodu, s.10-49.
- HOURANI, A. 2010. Dějiny arabského světa (od 7. století po současnost). Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 568 s., ISBN: 9788074220593.
- HRBEK, I. 1967. Maroko, Praha: Svoboda, 140 s.
- ILLIFFE, J. 2001. Afrika a Afričané – Historie kontinentu. Praha: Vyšehrad, 368 s., ISBN: 8070214686.
- KOLEKTÍV AUTOROV 1971. Zeměpis světa: Afrika. Praha: Orbis, 546 s.
- KOLEKTÍV AUTOROV 1976. Malá encyklopédia Zemepisu sveta. Bratislava: Obzor, 558 s.
- KOLEKTÍV AUTOROV 2005. Lexikon krajín sveta. Harmanec: VKÚ Harmanec, 168 s., ISBN: 8080424306.
- MAYHEW, B., DODD, J.2004. Maroko – Z řady průvodců Lonely Planet. Praha: Svojtka& Co, 514 s., ISBN: 8072378759.
- ZUBRICZKÝ, G. 2009. Geografia štátov sveta. Bratislava: Mapa Slovakia, 256 s., ISBN: 9788080672270.
- Tematické články v časopisoch: Zeme sveta, Lidé a Země, Koktejl – geografický magazín, National Geographic, Geografia, ako aj články v dennej tlači.

Iné internetové zdroje:

<http://data.worldbank.org/country/morocco>

<http://en.wikipedia.org>
<http://wikitravel.org/en>
<http://www.foreign.gov.sk>
<http://www.hcp.ma/>
<http://www.imperialcities.com/>
<http://www.nationmaster.com/country/mo-morocco>
http://www.rediscover.co.uk/imp_cities.htm

RNDr. Tibor BLAŽÍK, PhD.

Téma: Londýn – mesto nasledujúcej letnej olympiády

Londýn ktorý patrí medzi popredné metropoly sveta sa stáva hosťiteľom nasledujúcej letnej olympiády. Londýn sa vyznačuje viacerými osobitosťami, ktoré ho výrazne odlišujú od iných metropol sveta. Predovšetkým je hlavným mestom Spojeného kráľovstva, ktoré bolo v 19. storočí a až do konca 2. svetovej vojny najvýznamnejšou koloniálnou veľmocou. Londýn mal okolo roku 1900 asi 8 miliónov obyvateľov a bol najľudnatejším mestom sveta a súčasne jedným z hlavných politických, ekonomických, finančných ale aj športových a kultúrnych centier sveta. Londýn je jedným zo štyroch najdôležitejších centier finančníctva, významnou medzinárodnou dopravnou križovatkou, významným centrom napríklad hudby, nachádza sa tu množstvo architektonických pamiatok, múzeí (British Museum patrí k najlepším na svete), pôsobí tu niekoľko špičkových futbalových klubov a podobne. Aj v súčasnosti patrí do ekonomicky najrozvinutejšej oblasti Veľkej Británie, ktorá sa rozkladá medzi Londýnom a Bristolom. Je tiež významným turistickým centrom.

- Abstrakt práce
- Úvod, postup pri zhodnotení literatúry a ďalších prameňov, metodický postup
- Základná geografická charakteristika Londýna (poloha, rozloha, politické rozdelenie)
- Stručná fyzicko-geografická charakteristika mesta s dôrazom na klima-, hydro- a biogeografické pomery (napríklad ročný ch od teplôt, zrážok a podobne)
- Zvláštnosti historického a politického vývoja, so zameraním najmä na vývoj v druhej polovici 20. storočia
- Obyvateľstvo a sídla (vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb, porovnanie s inými svetovými veľkomestami, vzdelanostná a náboženská štruktúra atď., mestské časti a ich charakteristika, administratívne členenie, spôsob života obyvateľov, jeho osobitosti, ako žije priemerný Londýnčan, jeho zvyky)
- Ekonomicko-geografická charakteristika (makroekonomické ukazovatele, nezamestnanosť, štruktúra hospodárstva, zameranie jednotlivých odvetví: priemyselné odvetvia, doprava, cestovný ruch, atď. a ich priestorové rozmiestnenie, kultúra, školstvo, postavenie Londýna v rámci štátu)
- Zmeny, ktoré prináša olympiáda (výstavby športových areálov a olympijského areálu v Stratforde- východný Londýn), rozmiestnenie jednotlivých športových areálov...)
- Predpokladané prínosy olympiády, prípadné nevýhody (bezpečnostné riziká)
- Medzinárodné postavenie mesta, perspektívy vývoja a najmä predpokladané zmeny v dôsledku olympijských hier
- Diskusia a záver
- Prílohy (mapy, grafy, tabuľky, príp. ilustračné vyobrazenia)

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- KOLEKTÍV, 2003: Lexikón zemí 2003, Fortuna print, Praha
- KRÁL, V. (1999): Fyzická geografie Evropy, Academia, Praha, 348 s.
- LIŠČÁK, V., FOJTÍK, P (1998): Státy a území sveta. Libri, Praha
- Ottova všeobecná encyklopédia, A-L, Bratislava,2006, s.738
- The New Encyclopaedia Britannica, Macropedia, London 2008
- ZUBRICZKÝ, G. (2009): Geografia štátov sveta, MAPA Slovakia Plus, Bratislava, 254 s.

Iné internetové zdroje:

- <http://sk.wikipedia.org/wiki/Londýn>
<http://www.londyn.sk>
[http:// london.cestovanie.biz](http://london.cestovanie.biz)
[http:// en.wikipedia.org/wiki/London](http://en.wikipedia.org/wiki/London)
[http:// www.visitlondon.com/](http://www.visitlondon.com/)
[http:// en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_London](http://en.wikipedia.org/wiki/Geography_of_London)
Pravda, 10.1:2011, Dedičstvo OH v Londýne
Denníky a časopisy ako Sme, Trend
[http:// www.thesun.co.uk/](http://www.thesun.co.uk/)

Mgr. Gabriel ZUBRICZKÝ, PhD.

Téma: Nové veľmoci BRIC (Brazília, Rusko, India, Čína)

Po ére bipolárneho sveta v druhej polovici 20. storočia sa v novom tisícročí presadzuje model multipolárneho sveta. Ekonomickú dominanciu USA nateraz nikto nezmazal, avšak na scéne sa objavili vážni konkurenti, ktorí by v skorej budúcnosti radi prevzali žezlo ekonomických veľmocí. V tejto súvislosti sa najviac spomínajú krajiny, ktorým prischla skratka BRIC, teda Brazília, Rusko, India a Čína.

- Abstrakt práce
- Úvod
- Metodika práce
- Súčasný vývoj ekonomiky sveta
- Charakteristika Brazílie
- Charakteristika Ruska
- Charakteristika Indie
- Charakteristika Číny
- Perspektívy rozvoja krajín BRIC
- Záver
- Diskusia (ako vidí autor budúce rozloženie síl v ekonomike sveta okolo roku 2030)

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- HOBBS, J., J. – SALTER, L., CH. (2006): Essentials of World Regional Geography. Thomson Learning, Inc. Belmont (USA). ISBN 0-534-46608-7
- KOREC, J. - ZUBRICZKÝ, G. - Krajiny Zeme (1. a 2. diel / . Q111, Bratislava, 1996
- Lexikón štátov a území sveta. Mapa Slovakia. Bratislava, 2001. ISBN 80-8067-023-4
- Lexikon zemí. Fortuna Print. Praha, 1999. ISBN 80-86144-35-6
- World Development Indicators 07. The World Bank, Washington D. C., 2007. ISBN 0-8213-6959-8
- Velký atlas světa. Geodetický a kartografický podnik Praha, 1988. ISBN 80-7011-020-1
- Zemepisný atlas, Svet. Mapa Slovakia Plus. Bratislava, 2006. ISBN 80-8067-159-1
- ZUBRICZKÝ, G. – Geografia štátov sveta. Mapa Slovakia. Bratislava, 2009

Encyklopédie a stránky organizácií (2008-2009)

- <http://allafrica.com>
<http://www.britannica.com>
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>
<http://www.infoplease.com>
<http://en.wikipedia.org>
www.weltalmanach.com
www.un.org (OSN)
www.worldbank.org
www.wri.com (World Resource Institute)

Médiá (2008-2009)

- www.bbc.co.uk/ (BBC)
<http://edition.cnn.com/> (CNN)
www.faz.net (Frankfurter Allgemeine Zeitung)
<http://www.handelsblatt.com/> (Handelsblatt)
www.hnonline.sk (Hospodárske noviny)
<http://ihned.cz> (Hospodářské noviny)
<http://zpravy.idnes.cz/mfdnes.asp> (denník Mladá fronta dnes)
www.pravda.sk
www.reuters.com
www.sme.sk
www.etrend.sk (týždenník Trend)

Kategória „B“

Aktuálne problémy z geografie Slovenskej republiky

RNDr. Ivana TOMČÍKOVÁ, PhD., doc. RNDr. Pavel BELLA, PhD.

Téma: Jaskyne na Slovensku

Slovensko je krajina s veľmi krásnou a svojráznou prírodou. Rozdielny charakter krajiny spôsobuje pestrá geologická stavba slovenských Karpát, rozdielne vlastnosti hornín, ich mocnosť a úložne pomery.

Vlastnosti vápencov – ich vysoká odolnosť, priepustnosť a rozpustnosť vo vode, umožnili vznik reliéfu so špecifickým, v iných horninách neopakovateľným povrchovým a podzemným krasovým fenoménom.

Krasové územia na Slovensku majú rozlohu viac ako 2 700 km² s výskytom viac ako 6 000 zaregistrovaných, z veľkej časti i preskúmaných jaskýň, priepastí a jaskynných systémov.

Jaskyne sú nevšedným prírodným fenoménom, ktorý sa vyznačuje mnohými svojráznymi až unikátnymi črtami, zvyrazňujúcimi tajuplnosť podzemia. Nevšedný je pohľad na rôznorodé útvary kvapľovej výzdoby, vodou vypreparované skalné tvary, mohutné podzemné kaňony pretekané hučiacimi vodami alebo priezračné jazierka. Známe sú aj nálezy kostí vyhynutých zvierat.

Jaskyne sú jednými z najnehostinnejších miest na Zemi, lebo celý rok v nich panuje tma a chlad, v zaľadnených jaskyniach teploty po celý rok neprekročia 0 °C. Napriek tomu však jestvujú rozmanité formy života, ktoré sa na takéto prostredie prispôbili. Okrem netopierov sa v jaskyniach vyskytuje veľa druhov drobných živočíchov prispôbených životu v podzemí. V priebehu dejín pravekí ľudia využívali jaskyne na bývanie a ochranu pred nepriazňou počasia, na pochovávanie, alebo ako kultové obradné miesta, jaskyne sú preto aj miestami historických pamiatok a archeologických nálezov.

Jaskyne sú prírodnými pamiatkami vo vlastníctve štátu, mnohé s bohatou až unikátnou výzdobou, niektoré sú významné archeologickými nálezmi. Ako také si zasluhujú osobitnú ochranu. Až 44 jaskýň a priepastí na Slovensku, ktoré predstavujú súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, je vyhlásených za národné prírodné pamiatky.

Jaskyne na Slovensku sú skutočnými klenotmi prírody. Niektoré sú zaujímavé bohatou až unikátnou výzdobou, iné archeologickými nálezmi.

- Abstrakt práce
- Úvod, cieľ práce
- Metodický postup pri získavaní informácií a spracovaní témy
- Zhodnotenie použitej literatúry a ďalších podkladových materiálov
- Kras a jaskyne – prírodné podmienky a procesy ich vývoja
- Krasové oblasti na Slovensku
- Typy jaskýň podľa vzniku a vývoja
- Jaskynné výplne, podzemné vody, mikroklíma jaskýň
- Život v jaskyniach
- Osídlenie jaskýň
- História poznávania a objavovania jaskýň
- Sprístupnené jaskyne Slovenska - turistické atrakcie
- Ochrana krasu a jaskýň
- Poloha, fyzickogeografická charakteristika, história a súčasnosť konkrétnej jaskyne

- Diskusia a záver
- Zoznam použitej literatúry a zdrojov
- Prílohy: štatistické údaje, mapy, tabuľky, grafy, náčrtky, schémy, plány, fotodokumentačný materiál

LITERATÚRA:

- BELLA, P. (1994). Genetické typy jaskynných priestorov Západných Karpát. Slovenský kras, 32, 3–22.
- BELLA, P. (2003): Slovensko – sprístupnené jaskyne. Liptovský Mikuláš, 64 s. ISBN 80-89130-08-9
- BELLA, P. (2005). Ochrana a využívanie jaskýň na Slovensku. Životné prostredie, 39, 2, 79–82.
- BELLA, P. (2008). Jaskyne ako prírodné geosystémy – geoekologický výskum a environmentálna ochrana. ŠOP SR, SSJ, Liptovský Mikuláš – Knižné centrum, Žilina, 167 s.
- BELLA, P. – HLAVÁČOVÁ, I. – HOLÚBEK, P. (2007). Zoznam jaskýň Slovenskej republiky (stav k 30. 6. 2007). SMOPaJ – SSJ – SSS, Liptovský Mikuláš, 364 s.
- BERNADOVIČ, F. (2000): Netopiere - tajomní obyvatelia jaskýň, Správa slovenských jaskýň, Liptovský Mikuláš – Knižné centrum, Žilina, 120 s. ISBN 80-8064-094-7
- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- GAÁL, L. (1997). Ochrana jaskýň. Metodické listy, 10, SAŽP, Banská Bystrica, 60 s.
- HOCHMUTH, Z. (2008). Krasové územia a jaskyne Slovenska. Geographia Cassoviensis, 2, 2, 210 s.
- JAKÁL, J. (1993). Geomorfológia krasu Slovenska. Mapa 1:500 000. Slovenský kras, 31, 13–28.
- JAKÁL, J. (2005) a kol.: Jaskyne svetového dedičstva na Slovensku, SSJ v L. Mikuláši, ISBN 80-8064-235-4
- LAUKO, V., (2003): Fyzická geografia Slovenskej republiky, MAPA Slovakia, Bratislava
- LUKNIŠ, M. a kol., (1972): Slovensko 2 – Príroda. Bratislava.
- PLESNÍK, P. a kol., (1989): Malá slovenská vlastiveda 1, Obzor Bratislava.
- Časopisy ARAGONIT, SLOVENSKÝ KRAS, Krásy Slovenska (roky 2005, 2006), Spravodaj Slovenskej speleologickej spoločnosti

Internetové zdroje:

www.enviroportal.sk
www.sazp.sk
www.ssj.sk
www.sss.sk
www.wikipedia.sk

RNDr. Magdalena ZAŤKOVÁ

Téma: Geografická charakteristika okresného alebo krajského mesta

Ustanovením 79 okresov a 8 krajov podľa Zákona NR SR č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom členení, sa Slovenská republika vrátila k systému tzv. „malých okresov“ a rozlohou menších krajov, ktorý bol zaužívaný počas historického vývoja verejnej správy na území Slovenska. Sídлом okresu sa stali i niektoré nové mestá, resp. bola obnovená ich funkcia. Okrem mestských okresov (5 na území hl. m. Bratislavy a 4 na území Košíc), zvyšných 70 okresných miest, z ktorých ďalších 6 plní zároveň funkcie krajských miest, ponúka široké možnosti na výber témy.

Cieľom práce je spracovať komplexnú geografickú charakteristiku zvoleného okresného resp. krajského mesta podľa odporúčanej osnovy, s využitím uvedenej a ďalšej literatúry, informačných zdrojov i samostatne získaných poznatkov. Z existujúcich monografií viacerých miest (príklady novších, vydaných od r.1980 doteraz uvádzame v literatúre), vybrať poznatky geografického charakteru a spracovať ich v proporcionálnom rozsahu. Ako príklad a metodický vzor môžu slúžiť napr. geografické časti monografie Zlaté Moravce (autormi sú naši poprední geografi), i keď sú pre prácu GO príliš podrobné a vyžadujú selekciu. Dôležité je doplniť prácu aktuálnymi štatistickými údajmi, najmä z ostatných troch sčítaní obyvateľstva SR (1991, 2001, 2011), čo umožňuje porovnávanie a postihnúť určitej dynamiky vývoja za ostatných 20 rokov.

- Abstrakt práce
- Úvod: motivácia výberu témy, ciele práce, metodický postup pri získavaní informácií a spracovaní, zhodnotenie použitej literatúry a ďalších informačných zdrojov.
- Geografická poloha a rozloha mesta (geogr. súradnice centra a katastra mesta, poloha vzhľadom na povrchové celky, vodné toky, dôležité komunikácie, sídla, celkové výhody či nevýhody polohy, a p.).
- Prírodné pomery (geologicko-geomorfologické, klimatické, hydro- a pedologické, fyto- a zoogeografické).
- Stručný historický a územný vývoj mesta („stručný“ však neznamená telegrafické vymenovanie letopočtov a udalostí). Zmeny v ostatnom období pričlenením resp. odčlenením obcí.
- Obyvateľstvo (rozmiestnenie a hustota, pohyb - prirodzený, mechanický a celkový, migrácia, vývoj počtu obyvateľov, dochádzka a odchádzka za prácou, štruktúra – pohlavná, veková, národnostná, religiózna, vzdelanostná, ekonomická, zamestnanosť a nezamestnanosť, ukazovatele životnej úrovne).
- Hospodárska základňa
 - výrobné odvetvia (štruktúra priemyselnej výroby a jej zmeny za ostatných 20 rokov, stavebníctvo, doprava, poľnohospodárstvo a lesníctvo v katastri mesta a zázemí);
 - nevýrobná sféra (zdravotníctvo a sociálne inštitúcie, školstvo, kultúra, šport, obchod a služby, rekreácia a cestovný ruch).
- Životné prostredie, problémy ochrany prírody a krajiny.
- Možnosti a perspektívy ďalšieho rozvoja mesta.
- Diskusia (miera splnenia stanovených cieľov práce, problémy pri spracovaní témy a p.).
- Záver (zhrnutie dosiahnutých výsledkov, prínos a využitie práce, a i.).
- Prílohy: plány, mapky, tabuľky, štatistický, grafický a fotodokumentačný materiál.

LITERATÚRA:

- BALÁŽ, J., 1993: Banská Bystrica v minulosti. SCM, s.r.o., Banská Bystrica, 224 s.
- BARTOŠOVÁ, D., 1999: Piešťany. Čas. Geografia, roč. 7, č. 2, s. 62-66.
- BENŽA, M. (ed.), 1996: Senica. Dejiny mesta. Mestský úrad Senica, 1. vyd., 198 s.
- ČAPLOVIČ, P. (ed.), 1986: Dolný Kubín. Vyd. Osveta Martin, 1. vyd., 296 s. + obr. príl.
- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikacie/VitajtevGO.pdf
- DRGOŇA, V. a kol., 2001: Atlas slovenských miest. Mapa Slovakia, Bratislava, 352 s.
- DUGÁČEK, M., GÁLIK, J., (ed.), 1985: Myjava. Vyd. Obzor, Bratislava, 1. vyd., 496 s. + obr. príl.
- DUGAS, D., ROZMAN, L., 1980: Prešov. Vyd. Osveta, Martin, 1. vyd., 196 s.
- ENCYKLOPAEDIA BELIANA, zv. 1-6, 1999-2010 (vybrané heslá). Slovenská všeobecná encyklopédia
v 12-tich zväzkoch. Encyklopedický ústav a vyd. Veda SAV, Bratislava.
- ENCYKLOPÉDIA MIEST A OBCÍ SLOVENSKA, 2005 (vybrané heslá). Vyd. PS LINE Lučenec.
- HOCHMUT, Z. a kol., 1994: Vlastiveda Prešova. Vyd. UPJŠ, Košice, 1. vyd., 83 s.
- HUBA, P., (ed.), 1992: Námestovo. Vydal Mestský úrad Námestovo, 1. vyd., 216 s.
- JÁGER, M., 1994: Michalovce 750 (1244-1994), Agentúra Saša, Košice, 1. vyd., 194 s.
- KOLEKTÍV, 1972: Slovensko II. - Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava.
- KOLEKTÍV, 1974: Slovensko III.– Ľud. Vyd. Obzor, Bratislava.
- KOLEKTÍV, 1977-1978: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, I.-III. diel (vybrané heslá). EÚ a vyd. Veda SAV, Bratislava.
- KOLEKTÍV, 1977-1982: Encyklopédia Slovenska, zv. I.-VI. (vybrané heslá). Encyklopedický ústav a vyd. Veda SAV, Bratislava.
- KOLEKTÍV, 1987: Malá encyklopédia Slovenska (vybrané heslá). EÚ a vyd. Veda SAV, Bratislava.
- KOLEKTÍV, 1992: Skalica. Vyd. Mestský úrad Skalica, 1. vyd., 208 s.
- KOLEKTÍV, 1995: Bánovce nad Bebravou, história a súčasnosť. Vyd. Ropa, Banská Bystrica, 1. vyd., 80 s.
- KOLEKTÍV (ed. M. Bátora, M. Zaťko), 1998: Zlaté Moravce. Vydal Mestský úrad Zlaté Moravce,
tlač NEOGRAFIA, a.s., Martin, 376 s.
- KOLEKTÍV, 2000: Slovensko. Prehádzky storočiami miest a mestečiek. Príroda, Bratislava, 2. prepr. vyd.
(vybrané heslá, napr. Banská Štiavnica, s. 127-138, Bardejov, s. 185-202, atď).
- KOLEKTÍV, 2009: Monografia mesta Ružomberok. Vyd. Štúdio HARMONY, s.r.o., Banská Bystrica, 287 s.
- KOREC, P., LAUKO, V. a kol., 1997: Kraje a okresy Slovenska. Nové administratívne členenie. Vyd. Q 111,
Bratislava, 392 s.
- LAUKO, V., 1996: Fyzická geografia Slovenska I. VŠ skriptá, Bratislava.
- MARÁKY, P., ŠELIGA, L. (ed.), Čadca a okolie. Vyd. Osveta, Martin, 1. vyd., 264 s. + príloha.
- NIŽŇANSKÝ, E. a kol., 1982: Turčianske Teplice.. Vyd. Osveta, Martin, 280 s. + obr. príl.

- PATÁK, M. a kol., 1989: Partizánske 1939-1989. Vlastivedné múzeum Topoľčany, 1. vyd., 60 s.
- PLESNÍK, P. a kol., 1989: Malá slovenská vlastiveda (vybrané heslá). Vyd. Obzor, Bratislava.
- RUTTKAY, A., VELIKÁ, D., 1993: Nitra. DAVEL Bratislava, 1. vyd., 112. s.
- SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV, 3.marca 1991, 26.mája 2001, 21.mája 2011.
- Štatistický úrad Slovenskej republiky Bratislava, 1991, 2001, 2011.
- SLAVÍK, V., 1997 a: Nové územné a správne usporiadanie SR. Čas. Geografia, roč. 5, č. 1, s. 4–8.
- SLAVÍK, V., 1997 b: Skalica. Sídello-geografická monografia. Mestský úrad Skalica, 1. vyd.
- SÚPIS MIEST A OBCÍ Slovenskej republiky 2000. Vyd. GEOTEXT Bratislava.
- SURA, M., 1982: Banská Bystrica. Pamiatková rezervácia. Vyd. Tatran, Bratislava, 1. vyd., 189 s.
- ŠIPOS, J., 1992: Piešťany v premenách vekov. Vyd. Obzor, Bratislava, 1. vyd., 200 s.
- ŠIŠMIŠ, M. (ed.), 1993: Trenčín. Vlastivedná monografia I. Vyd. Alfa, Bratislava, 384 s.
- ŠIŠMIŠ, M. (ed.), 1997: Trenčín. Vlastivedná monografia II. Vyd. Alfa, Bratislava, 312 s.
- ŠTATISTICKÁ ROČENKA SR za rok 2009 (i staršie ročníky). Štatistický úrad SR, Veda vyd. SAV Bratislava.
- TASSY, J. a kol., 1989: Hlohovec. Vyd. Obzor, Bratislava, 1. vyd., 85 s.
- URBANOVA, N., 1986: Prešov – pamiatková rezervácia. Vyd. Tatran, Bratislava, 172 s.
- VANÍKOVÁ, V. (ed.), 1993: Zvolen. Vyd. Gradus Martin pre mesto Zvolen, 1. vyd., 370 s.
- ZEMKO, J. a kol., 1988: Detva. Vyd. Osveta, Martin, 1. vyd., 344 s. + príl.

Iné pramene:

Plány miest, turistickí sprievodcovia a mapy, napríklad:

Ondavská vrchovina – Bardejov, 1:50 000. VKÚ Harmanec, 1995,

Spišská Nová Ves, Levoča. Mapa mesta s mapou okolia 1:50 000. VKÚ Harmanec, 1995.

Mapa správneho usporiadania Slovenskej republiky.

Ďalšie publikácie – monografie miest, regionálna literatúra geografického resp. vlastivedného charakteru,

články z okresných resp. krajských novín, aktuálne informácie z dennej tlače, rozhlasu a televízie,

webové stránky – mestských a okresných úradov, okresných resp. krajských štatistických úradov, okresného archívu a ďalšie samostatne získané zdroje informácií.

doc. RNDr. Alena DUBCOVÁ, CSc., Mgr. Marián KULLA, PhD.

Téma: Drevospracujúci a celulózo-papierenský priemysel Slovenska

Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva, výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera, patria k najstarším odvetviam priemyslu Slovenska. Produkcia drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu je založená na jednom z najväčších bohatstiev našej prírody - na dreve z našich lesov.

Lesnatosť Slovenska ako i ťažba dreva tvoria dostatočný surovinový potenciál na rozvoj drevospracujúceho priemyslu. Na rozdiel od iných odvetví priemyslu je málo závislý na dovoze surovinových vstupov a naopak je schopný vyvážať drevnú hmotu, a tak sa podieľať na aktívnom salde zahraničného obchodu.

Základom drevospracujúceho priemyslu je prvovýroba (piliarska výroba). Koncentruje sa hlavne do horských a podhorských zalesnených oblastí. V období industrializácie Slovenska, na báze prvovýroby vznikli veľké drevokombináty (Smrečina Banská Bystrica, Bučina Zvolen a i.) spracovávajúce ihličnaté a listnaté drevo nielen na rezivo, ale komplexne i odpad na ďalšie prvovýrobky. Reštrukturalizácia drevokombinátov viedla k ich transformácii na stredne veľké až malé podniky, pričom mnohé z nich zanikli. Do druhovýroby patria výrobky z dreva, ktoré sa významne koncentrujú i v oblastiach spotreby ako napr. výroba nábytku.

Drevo je základnou surovinou pre výrobu celulózy, ktorá je základom výroby papiera. Správy o slovenskom papiernictve existujú v spisoch slovenských archívov (v podobe zmlúv, testamentov), kde sa papierne spomínajú a taktiež v podobe záznamov v kronikách miest. Najstaršie správy o papierňach na Slovensku pochádzajú z roku 1644, kedy ich spomína Fröhlich v diele Bibliotheca. Už za čias Uhorska a neskôr Rakúsko - Uhorska bolo Slovensko známe výrobou papiera, patrilo k jeho najväčším producentom. Papier síce nebol vždy veľmi kvalitný, ale napriek tomu mal veľký odbyt aj za hranicami súčasného slovenského štátu. Vo výrobe papiera sa postupne prechádzalo na strojovú výrobu, ktorá priniesla výrobu kvalitnejšieho papiera. Zavádzanie strojov do výroby sa prejavilo v poklese množstva papierní. Papierne s ručnou výrobou nedokázali produkovať papier rovnakým tempom a rovnakej kvality ako ich silnejúca strojová konkurencia.

Celulózo-papierenský priemysel i keď patrí k menším odvetviam priemyslu podľa počtu podnikov a zamestnanosti, jeho význam je nezastupiteľný. Papier i napriek vysokej informatizácii súčasného života si zachováva svoje opodstatnené postavenie a jeho význam dokonca neustále stúpa, čo sa odráža v jeho rastúcej spotrebe. Najvýznamnejšie podniky tohto odvetvia sa nachádzajú v Ružomberku, Žiline, Harmanci, Slavošovciach a Gemerskej Hôrke

Cieľom práce je charakterizovať podmienky vývoja drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu na Slovensku v minulosti, súčasnosti a naznačiť určité perspektívy do budúcnosti, poukázať na priestorové rozmiestnenie podnikov týchto vzájomne prepojených odvetví na Slovensku. V práci pozornosť by mala byť venovaná aj najvýznamnejším podnikom týchto odvetvia prostredníctvom analýzy zamestnanosti, ekonomických ukazovateľov, odberateľsko-dodávateľských vzťahov a pod.

- Abstrakt práce
- Úvod
- Zhodnotenie literatúry
- Metodika práce
- Vývoj drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu na Slovensku
- Súčasný stav drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu na Slovensku
- Charakteristika vybraných priemyselných podnikov drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu na Slovensku
- Perspektívy drevospracujúceho a celulózo-papierenského priemyslu na Slovensku
- Záver
- Prílohy: foto, mapy, tabuľky, grafy

LITERATÚRA:

DECKER, V. (1956): Náčrt dejín ručného papiernictva na Slovensku. Matica slovenská, Martin

DECKER, V. (1982): Dejiny ručnej výroby papiera na Slovensku. Matica slovenská, Martin

DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete

geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,

http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/

GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf

POPJAKOVÁ, D. (1999): Štrukturálne a priestorové zmeny priemyslu pod vplyvom socioekonomickej transformácie. Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešovensis, Prírodné vedy, Folia Geographica, Vol. XXII, No. 3, s. 249-270

PSOTA, F. (1974) : Papírnictví, In: Dějiny techniky v Československu do konce 18. století, Academia Praha, s. 261- 263, 490- 494.

STAVIARSKY, Š. (2002): Od papyrusu a pergamenu k papieru, In: Prešovský denník. Korzár, roč. 4, 18. 10. 2002.

Ročenky priemyslu, Štatistický úrad SR v Bratislave, Výročné správy podnikov, www-stránky podnikov

www.sario.sk, www.nbs.sk, www.economy.gov.sk

Dubcová,A. a i. Geografia Slovenska <http://www.kgrr.fpv.ukf.sk/GSR/>

Denná tlač v SR, ekonomický týždenník Trend

doc. RNDr. Zdenko HOCHMUTH, CSc.

Téma: Rómovia – najdynamickejšia menšina na Slovensku

Problémy rómskej menšiny na Slovensku sú často medializované zjednodušujúcim a prevažne negatívnym spôsobom. Vzhľadom na skutočnosť, že vysoká dynamika ich prirodzeného pohybu (natalita, pôrodnosť) je evidentná, stávajú sa aj objektom geografických výskumov, ktoré by mali objektivizovať skutočný stav najmä z pozície priestorového aspektu. Problémom rómskej minority je nízky stupeň uvedomenia si svojej etnicity pri sčítaní obyvateľstva, takže často je údaj udávaný v štatistikách niekoľkokrát nižší, ako objektívny. Iným problémom, ktorý je už skôr sociologický, je nízka úroveň vzdelanosti, nízky štandard bývania a hygieny, vysoká kriminalita a často takmer 100% nezamestnanosť, s čím priamo súvisí aj vysoká natalita (pôrodnosť). Rómovia sa tak stávajú záťažou pre majoritné obyvateľstvo. Bez poznania skutočnej situácie, a teda aj geografického rozloženia rómskej minority nie je možné pokročiť pri riešení týchto problémov. Vzhľadom na nerovnomerné rozloženie Rómov na Slovensku môžu byť podmienky pre spracovanie tejto témy rôzne a nie je možné navrhnúť jednotnú štruktúru, tú treba prispôbiť regionálnym špecifikám skúmanej oblasti.

- Abstrakt práce
- Úvod
- Zhodnotenie literatúry
- Metodika práce
- Okruhy možných riešených problémov:

- Existencia Rómov v mojom blízkom okolí (obci meste), opis lokality, historický vývoj sídelnej jednotky alebo jej časti. Zistiť z ústneho podania alebo z literatúry, využiť napr. aj novinové články v regionálnej tlači. Problematika segregovaných sídel – ide o osady alebo aj časti v mestách s dominujúcim rómskym obyvateľstvom.
 - Problematika segregovaného školstva – samostatné rómske triedy, premiestňovanie nerómskych žiakov do škôl v nerómskych sídlach, prospech a úspešnosť štúdia Rómov.
 - Sledovanie nárastu a koncentrácie rómskeho obyvateľstva (napr. porovnaním napr. počtu rómskych žiakov v školách v rôznych časových obdobiach)
 - Cestovanie Rómov v aktuálnom čase do krajín s vyššou životnou úrovňou (Anglicko, Belgicko)
 - Rómovia a sčítanie ľudu – porovnať údaje zo sčítania a údaje o skutočnom počte Rómov. Relatívne presný údaj je možné získať z publikácie Radičovej I. a kol. (2004)
- Záver
 - Zoznam použitej literatúry a zdrojov
 - Prílohy: foto, mapy, tabuľky, grafy

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikacie/VitajtevGO.pdf
- FINKOVÁ, Z. 2000: Štatistika národností a Rómovia. Geografický časopis roč. 52, č. 3. GÚ SAV Bratislava, s. 285-288.
- KANDRÁČOVÁ, V. 2007: Rómske osídlenie Košickej kotliny. Geographia Cassoviensis I., Ústav geografie PF UPJŠ Košice, 203 s., s. 67-73. ISBN 978-80-7097-700-2
- KANDRÁČOVÁ, V., 2010: Rómske osídlenie Slovenska. In: Geografické poznatky bez hraníc: výber z maďarských a slovenských príspevkov z fyzickej a humánnej geografie. Košice: UPJŠ, 2010. s. 181-185. ISBN 9788070978108.
- MATLOVIČ, R., 2005: Geografia obyvateľstva Slovenska so zreteľom na rómsku minoritu. Prešovská univerzita v Prešove, FHaPV, 332s. ISBN 80- 8068-348-4
- PODOLÁK, P.1998: Národnostné menšiny v Slovenskej republike z hľadiska demografického vývoja. Matica slovenská, 91 s, s. 30-42.
- RADIČOVÁ I. (ed). 2004: Atlas rómskych komunit. MSVR Bratislava,
<http://www.vlada.gov.sk/3553/atlas-romskych-komunit-2004.php>
- ŽUDEL, J. 1994: Národnostná štruktúra obyvateľstva Slovenska roku 1910.-Geografický časopis, 46, 4. GÚ SAV, s. 409-422.
- ZUBRICZKÝ, G.1998: Segregácia rómskeho obyvateľstva vo vidieckych obciach Slovenska. AFRNUC – Geographica Nr.41, s. 113-121.

prof. RNDr. Peter SPIŠIAK, CSc., Mgr. Marián KULLA, PhD.

Téma: Slovensko – dejisko MS v hokeji

Pri športe môžeme hovoriť o dvoch základných lokalizačných predpokladoch, a to tradícia a materiálne zabezpečenie. Kým po období počiatového rozmachu bola dôležitá tradícia, t.j. ochota ľudí pracovať okolo športu, veľa vlastných odchovancov a pokrytie vlastnými zdrojmi, v súčasnosti sa misky váh nakláňajú k materiálnemu zabezpečeniu.

Kolektívne športy sa nielen na Slovensku tešia väčšej diváckej kulise než športové odvetvia pre jednotlivcov. Ale pre občanov Slovenska sú divácky najatraktívnejšie športy futbal, ľadový hokej a tenis. Korene ľadového hokeja siahajú hlboko do minulosti, v rôznych hrách so zahnutými hokejkami a okrúhrou loptičkou. O rozšírení týchto hier svedčia predovšetkým rôzne vyobrazenia už v staroveku (národné múzeum v Aténach - obraz chlapcov hrajúcich sa so zahnutými palicami a loptičkou - 5000 rokov pred. n. l.); ďalej obrazy flámskych maliarov zo 16. storočia zachytávajúce mužov na ľade, ktorí mieria palicou na loptičku - bez súpera. História organizovaného hokeja na Slovensku sa datuje od roku 1929, keď vtedajší nadšenci založili Slovenskú župu hockeyovú Československého zväzu kanadského hockeya.

Na Slovensku sa konali už v minulosti významné podujatia svetového významu. Hneď po vzniku samostatnej Slovenskej republiky to boli MS „C“ kategórie v Poprade a Spišskej Novej Vsi v roku 1994 a „B“ kategórie v Bratislave v roku 1995. Po dlhých rokoch čakania sa hokejoví fanúšikovia dočkali pridelenia MS najvyššej kategórie v roku 2011 v Bratislave a Košiciach.

Cieľom tejto témy je analýza histórie hokeja na Slovensku, charakteristika dejísk MS 2011 – Bratislava a Košice (hlavne infraštruktúry – ubytovacie a stravovacie zariadenia), sledovanie návštevnosti zápasov a porovnanie s MS v predchádzajúcich rokoch. Pozornosť by mohla byť venovaná aj priestorovému rozmiestneniu hokejových klubov na Slovensku, ich infraštruktúre, pôsobenie slovenských hokejistov v zahraničných kluboch. Analýzy by mohli obsahovať krajiny, v ktorých pôsobili účastníci MS, rodiská, prípadne kluby, ktoré vychovali našich účastníkov MS.

- Abstrakt práce
- Úvod
- História športu a hokeja na Slovensku
- História MS v hokeji
- Geografická charakteristika dejísk MS 2011 v hokeji – Bratislava, Košice
- Analýza návštevnosti MS 2011 v SR
- Záver
- Prílohy: foto, mapy, tabuľky, grafy

LITERATÚRA:

BUČEKOVÁ, I., 1999: Tendencie vývoja a priestorová diferencovanosť ubytovacích zariadení v Bratislave. Geografický časopis, roč. 61, č. 2, GÚ SAV Bratislava, s. 205-218.
BUČEKOVÁ, I., OTRUBOVÁ, E., 2001: Vybrané spôsoby získavania informácií v geografii cestovného ruchu. Geografia, roč. 9, č. 1, GÚ SAV Bratislava, s. 27-29.
DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikacie/VitajtevGO.pdf

KOLEKTÍV AUTOROV, 2006: TREND Top reštaurácie a hotely 2007. Vydáva TREND Holding, Bratislava. Počet strán 488. ISBN 2007-80-968853-5-9. Prístupné na internete: <<http://relax.etrend.sk/42188/hotely/najlepsie-hotely-a-penziony-na-slovensku> >

KOROTNOKY, Ľ. a kol., 1989.: Košice sprievodca. Košice, Východoslovenské vydavateľstvo Košice. ISBN 80-85174-40-5.

KRÁLOVICSOVÁ, I., 1999: Bratislava ako centrum cestovného ruchu – hodnotenie návštevnosti. Folia Geographica, 3, FHPV PU, s. 184-191.

MIŠÚNOVÁ, E., 1994: Priestorový model zájazdového cestovného ruchu. Geografický časopis, roč. 46, č. 3, GÚ SAV Bratislava, s. 333-348.

OTRUBOVÁ, E., 1981: Návštevnosť Bratislavy a jej gravitačné zázemie z hľadiska cestovného ruchu. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae: Geographica Nr.19. Bratislava SPN, s.47- 61. 67-024-81

OTRUBOVÁ, E. - TÓTHOVÁ, D., 2000: Analýza zahraničnej návštevnosti Bratislavy. Geografické štúdie. Nitra, Fakulta prírodných vied UKF v Nitre. 80-8050-349-4

ZUBRICZKÝ, G., 1996: Príspevok k analýze regionálnej diferenciacie Slovenska na príklade profesionálneho športu, Acta facultatis rerum naturalium universitatis comeniae, Geographica Nr. 39, Univerzita Komenského, Bratislava.

Denník Šport, Denná tlač v SR

www.szlh.sk

www.hokej.sk

www.kosice.sk

www.bratislava.sk

Kategória „CD“
Geoekologické a environmentálne problémy

RNDr. Juraj RECHTORÍK

Téma: Legálne a nelegálne skládky odpadov a ich vplyv na životné prostredie – environmentálne záťaž

Človek od nepamäti produkuje odpad. Jeho zloženie i množstvo sa počas histórie menilo. Kým v minulosti väčšinu odpadov človek dokázal zlikvidovať, dnes, rozvojom nových technológií a zvyšovaním životnej úrovne, paradoxne produkuje stále viac odpadu, ktorý je však z hľadiska likvidácie značne problematický. Vznikali a vznikajú skládky odpadov.

Cieľom práce je poukázať na problematiku existujúcich a novovznikajúcich legálnych a nelegálnych skládok odpadov. Na problematiku ich postupnej likvidácie, aby environmentálne záťaž na životné prostredie boli čo najmenšie. Autor v práci charakterizuje i rozmiestnenie legálnych skládok v rámci Slovenska. Pri charakteristike legálnych a nelegálnych skládok odpadov v autorovom okolí sa predpokladá i terénny výskum autora.

Práca by mala obsahovať i návrhy na riešenie problematiky odpadov do budúcnosti a vhodné je doplniť ju o kartografický, fotodokumentačný a štatistický materiál.

- Abstrakt práce
- Úvod, cieľ práce
- Metodický postup pri získavaní informácií a spracovaní témy
- Zhodnotenie použitej literatúry a ďalších podkladových materiálov
- Fyzicko – geografické predpoklady pre vznik legálnej skládky odpadov
- Lokalizácia legálnych skládok odpadov na Slovensku
- Skládky odpadov a ich vplyv na životné prostredie (nebezpečenstvo kontaminácie vôd, potenciálna devastácia krajiny, vplyv na kvalitu života)
- Separovaný zber, kompostovanie a recyklácia odpadov
- Problémy likvidácie legálnych a nelegálnych skládok odpadov (revitalizácia, rekultivácia...)
- Legálne a nelegálne skládky odpadov v mojom najbližšom okolí
- Návrhy na riešenia v odpadovom hospodárstve
- Diskusia a záver
- Zoznam použitej literatúry
- Prílohy: štatistické údaje, mapy, tabuľky, grafy, fotodokumentačný materiál

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikacie/VitajtevGO.pdf
- KOLEKTÍV AUTOROV (2002): Atlas krajiny Slovenskej republiky, Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica.
- KOLEKTÍV AUTOROV (1980): Atlas SSR, SGK, Bratislava.
- LAUKO, V. (1997): Fyzická geografia Slovenska 1, UK Bratislava.

MICHAL, I. (1992): Ekologická stabilita, Veronica, Brno
ONDREJKA, K. (2004): Rekordy Slovenska, MAPA Slovakia Plus, Bratislava.
PLESNÍK, P. a kol. (1989): Malá slovenská vlastiveda 1, Obzor Bratislava.
URBÁNEK, J a kol. (1979): Chránime prírodu a krajinu, Príroda, Bratislava
VOLOŠČUK, I. (2003): Ochrana prírody a krajiny, Technická univerzita, Zvolen
ZMORAY, I., PODHRADSKÝ, V. a kol. (1982): Zaujímavosti slovenskej prírody. Osveta, Bratislava.

Vybrané internetové zdroje:

www.biospotrebitel.sk
www.enviro.gov.sk
www.enviroportal.sk
www.google.sk
www.minzp.sk
www.odpady-portal.sk
www.sazp.sk
www.skonline.sk
www.statistics.sk
www.surf.sk
www.wikipedia.sk
www.zemepis.sk
www.zivotneprostredie.estranky.sk

Denná tlač a časopisy:

Hospodárske noviny
Trend
Enviromagazín
Životné prostredie
Ochrana prírody

Interné materiály:

miestne úrady, odbory životného prostredia, ochranárske organizácie a združenia.

doc. RNDr. Katarína ČIŽMÁROVÁ, CSc.

Téma: Prírodné a ekologické katastrofy a ich dopad na krajinu

Problematika prírodných a ekologických katastrof sa vďaka moderným informačným zdrojom dostáva do povedomia ľudí o mnoho častejšie a rýchlejšie ako v minulosti, hoci prírodné katastrofy boli súčasťou života ľudí odpradávna. Boli to výbuchy sopiek, povodne, lavíny, zemetrasenia, zásahy bleskom a požiare, ktoré často ohrozovali majetok a životy ľudí. Moderná doba a tlak ľudskej spoločnosti na prírodné zdroje často spôsobuje v krajine negatívne javy, ktoré môžu aj urýchľovať niektoré prírodné procesy, ako sú napr. zosuvy, poklesy, povodne a pod. Nekoordinovanou činnosťou a veľkou koncentráciou negatívnych zásahov človeka v krajine dochádza aj k ekologickým katastrofám, ktoré často majú tragické následky. Ide napr. o ropné havárie, skládky odpadov rôzneho druhu, ale aj dôsledky nepremyslenej činnosti človeka v krajine, ako je šírenie púští, globálne otepľovanie a s ním súvisiace javy: topenie ľadovcov, fenomén El Niño, šírenie púští, a i.

Pojem „katastrofa“ je gréckeho pôvodu a znamená zánik, neodvratná zmena. Je množstvo definícií, ktoré objasňujú toto slovo, ale v každej sa hovorí ako o mimoriadnej udalosti, ktorá ohrozuje život a má ničivé účinky na krajinu.

- Abstrakt práce
- Úvod
- Cieľ a metodika práce
- Prehľad (zhodnotenie) použitej literatúry
- Prírodné katastrofy, ekologické katastrofy, príčiny, dôsledky
- Prírodné katastrofy-sopečná činnosť, povodne, zosuny, zemetrasenia a cunami, hurikány, oblasti prírodných katastrof
- Ekologické katastrofy- príčiny a dôsledky hospodárskej činnosti spôsobujúce ekologické havárie, globálne otepľovanie, znečisťovanie riek a morí, jadrové konflikty, rádioaktívny odpad a jeho likvidácia, šírenie púští, nadmerné vyrubovanie lesov, fenomén El Niño, topenie ľadovcov, ťažba nerastných surovín.
- Dôsledky na krajinu-ohrozenie vodných zdrojov, ovzdušia, pôdy, bioty, ľudského zdravia, infraštruktúry, humanitárna pomoc a organizácie, ktoré pomáhajú pri živelných a ekologických pohromách.
- Záver
- Zoznam literatúry
- Prílohy – mapy, tabuľky, schémy, grafy, fotografie

LITERATÚRA:

- BIENIK, J., (1982): Ropa, zemný plyn a životné prostredie. Alfa Bratislava, 239s.
- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- EKOROPA, (1995): Ochrana životného prostredia pred nepriaznivými účinkami ropných látok: zborník prednášok, Žilina: Dom techniky ZSVTS.
- JENÍČEK, V.-FOLTÝN, J. (2003): Globální problémy světové ekonomiky. Praha: C.H.Beck
- KENNEDY, P. (1996): Svět v 21. století. Praha: Lidové noviny
- MÍCHAL, I. A KOL. (1992): Ekologická stabilita. Brno: Veronica
- TESAŘ, F. (2007): Etnické konflikty. Praha: Portál, 251s.
- WATTSOVÁ CLAIRE A KOL.,: Prírodné katastrofy. Fortuna print, ISBN: 80-89144-65-9

Časopisy: Geo, Geografické rozhľady, Životné prostredie, Enviromagazín

Vybrané internetové stránky:

- www.enviro.gov.sk
- www.enviroportal.sk
- www.eea.eu
- www.wikipedia.org
- www.globalpolicy.org

RNDr. Vladimír FALŤAN, PhD.

Téma: Povodne na Slovensku

Klimatické zmeny a ich prejavy zasahujú do životov čoraz väčšieho počtu ľudí. Na území Slovenska sa v posledných rokoch začínajú stále viac prejavovať vplyvy rýchlo sa topiaceho snehu, dlhotrvajúcich dažďov, privalových zrážok a spôsobujú povodne v rozsahu, ktorý je najväčší za posledné dekády. Povodne sa definujú ako prechodné zaplavenie okolia vodného toku (najmä nivy toku) spôsobené stúpnutím vodnej hladiny nad brehy. Za povodne sa považujú najmä javy, pri ktorých úroveň toku vystúpi do takej úrovne, ktorú možno považovať za celospoločensky nebezpečnú. Ak dosiahne hladina vody nebezpečnú hranicu, vyhlasuje sa pre príslušný úsek vodného toku povodňová aktivita, ktorá má 3 stupne: 1. bdelosť, 2. pohotovosť, 3. ohrozenie. Povodne môžu nielen poškodiť majetok, spôsobiť znečistenie územia ale aj straty na životoch. V roku 2010 zasiahli územie Slovenska tri vlny povodní (v máji najmä SZ a V Slovenska, v júni východné Slovensko, v auguste Ponitrie a Turiec).

Cieľom práce geografickej olympiády je stručne charakterizovať príčiny vzniku povodní a podrobnejšie sa venovať vplyvom konkrétnej povodňovej udalosti, respektíve viacerých udalostí vo vybranom regióne Slovenska. Je možné tiež porovnať rôznu úroveň dopadov povodní v odlišných regiónoch a pokúsiť sa hľadať príčinu týchto rozdielov. Pri tvorbe je vhodné využívať aj informácie štatistického úradu, obvodných úradov, obecných a mestských úradov, dennej tlače a aktuálnych internetových stránok. Práca môže byť doplnená grafickými prílohami, mapami, obrázkami, tabuľkami a grafmi.

- Abstrakt práce
- Úvod (motivácia, ciele práce)
- Prehľad informačných zdrojov (literatúra, štatistické údaje, mapy, fotografie, www stránky)
- Metodika práce
- Príčiny vzniku povodní (topiaci sa sneh, dlhotrvajúce dažde, privalové zrážky a pod.)
- Vybrané povodne na Slovensku
 - popis vybranej, alebo viacerých vybraných povodňových udalostí
 - stručná geografická charakteristika povodňami zasiahnutého, alebo zasiahnutých území
- Príklady na zmiernenie možností vzniku a dopadov povodní
- Diskusia
- Záver
- Zoznam použitej literatúry a zdrojov
- Prílohy (neuvedené priamo v predošlom texte – napr. mapy, tabuľky, grafy)

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- KOLEKTÍV (2002): Atlas krajiny Slovenskej republiky, Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica.
- KOLEKTÍV (1980): Atlas SSR, SGK, Bratislava.
- KONVIČKA, M. (2002): Město a povodeň. ERA Group spol s. r. o., Brno.

LAUKO, V. (2003): Fyzická geografia Slovenskej republiky, MAPA Slovakia, Bratislava.
LUKNIŠ, M. a kol. (1972): Slovensko 2 – Príroda. Obzor, Bratislava.
LUKNIŠ, M., PLESNÍK, P. (1961): Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava.
PECHO, J, FAŠKO, P., AČ, A., LAPIN, M. (2009). Extrémne príválové zrážky a povodne. quark.sk, august 2009.
TRIZNA, M. (2010): Geovedy pre každého – Historické povodne. Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava. (<http://www.fyzickageografia.sk/geovedy/texty/trizna.pdf>)

Vybrané články z dennej tlače a internetu:

Bratislava už má ochranu pred povodňami (<http://bratislava.sme.sk/c/5726417/bratislava-uz-ma-ochranu-pred-povodnami.html>) Extrémne počasie sa vrátilo. Potápa krajiny Austrália aj Brazília, minulý rok Pakistan či Európa. Extrémy v počasí budú zrejme častejšie.

(<http://veda.sme.sk/c/5721672/extremne-pocasie-sa-vratilo-potapa-krajiny.html>)

Lepšie varovanie pred záplavami potápajú finančné suchoty (http://spravy.pravda.sk/lepsie-varovanie-pred-zaplavami-potapaju-financne-suchoty-2/sk_domace.asp?c=A100820_184017_sk_domace_p29)

História povodní na Slovensku (<http://www.svp.sk/svp/default.asp?id=32&mnu=10>)

Ochrana pred povodňami (<http://www.svp.sk/svp/default.asp?id=35&mnu=10>)

Povodeň ničila Handlovú aj Prievidzu, voda zabila človeka

(<http://prievidza.sme.sk/c/5507196/povoden-nicila-handlovu-aj-prievidzu-voda-zabila-cloveka.html#ixzz1BOthlrwN>)

Povodne

(<http://www.slovakradio.sk/inetportal/web/index.php?lang=1&stationID=0&page=showNews&id=86202>)

Povodne 2010: príčiny, priebeh a skúsenosti

(http://enviroportal.sk/images/clanky/0266/26625/library/zavery_povodne.pdf)

Pred 40 rokmi vyčíňali katastrofálne záplavy na Dunaji (<http://korzar.sme.sk/c/4529489/pred-40-rokmi-vycinali-katastrofalne-zaplavy-na-dunaji.html>)

Poľnohospodári a ministerstvo o povodniach

(<http://www.slovakradio.sk/inetportal/web/index.php?lang=1&stationID=0&page=showNews&id=86161>)

Povodne na východe sa vracajú. Stále prší (<http://korzar.sme.sk/c/5404772/povodne-na-vychode-sa-vracaju-stale-prsi.html#ixzz0swE9cChW>)

Zosuvy pôdy v Nižnej Myšli (http://www.ta3.com/sk/reportaze/154539_povodne-zosuvy-pody-v-niznej-mysli)

www.sazp.sk

www.shmu.sk

www.svp.sk

Mgr. Alena ROCHOVSKÁ, PhD.

Téma: **Problémy chudoby vo svete**

Chudoba je jedným z najväznejších globálnych problémov, v chudobe žije takmer polovica svetovej populácie. Kým v krajinách vyspelého sveta ľudia prosperujú, zvyšuje sa kvalita života, úroveň zdravotnej starostlivosti, vzdelania a jedlo je každodennou samozrejmosťou, obyvatelia krajín tzv. tretieho sveta žijú v pre nás takmer až nepredstaviteľnej chudobe a často v zápase o holú existenciu. Fenomén chudoby je veľmi zložitý, z hľadiska jej definovania, ale aj merania. Existuje veľké množstvo ukazovateľov a indikátorov, ktorými je možné chudobu merať, do úvahy treba brať množstvo faktorov, ktoré spolu navzájom súvisia a ovplyvňujú sa. Rozsah aj hĺbka chudoby sa menia od regiónu k regiónu (v rôznych mierkach – od mikroregionálnej úrovne až po svetové makroregiony). Chudoba je geograficky viazaná najmä na krajiny tretieho sveta. Jej príčiny sú často spájané s kolonizáciou, s prírodnými podmienkami, ale aj preľudnenosťou, nedostatkom pitnej vody, úrodnej pôdy, s politikou, sociálnymi nepokojmi a pod.

Existujú mnohé medzinárodné inštitúcie zamerané na elimináciu chudoby. Pre vyriešenie tohto svetového problému chudoby je potrebné najskôr jej pochopenie, odhalenie príčin, ich odstránenie.

- Výber skúmaného regiónu (krajina, prípadne skupina krajín, makroregión), v ktorom bude na základe vybraných indikátorov sledovaný rozsah a charakter chudoby
- Abstrakt práce
- Úvod, postup pri zhodnotení literatúry a ďalších prameňov, metodický postup
- Výber a vymedzenie sledovaného územia
- Stručná geografická charakteristika sledovaného regiónu:
 - vybrané dôležité fyzicko-geografické črty regiónu
 - vybrané dôležité socioekonomicko-geografické črty vybraného regiónu, (charakteristika obyvateľstva a hospodárstva)
 - historický prehľad najdôležitejších udalostí (zamerať sa najmä na tie, ktoré mohli do istej miery ovplyvniť situáciu regiónu z hľadiska chudoby)
- Politicko-geografický opis regiónu, základne fakty, chronológia, štatistické údaje, vlastné vysvetlenie súvislostí s chudobou
- Príčiny chudoby (vybrané črty sledovaného územia v minulosti, základný chronologický prehľad udalostí a vlastné vysvetlenie príčin (na základe naštudovaných prameňov)
- Dôsledky chudoby (dopady na spoločnosť, obyvateľstvo (ktoré skupiny obyvateľstva sú zasiahnuté), hospodárstvo, politiku, životné prostredie a pod.)
- Perspektívy ďalšieho vývoja (vyjadrenie sa k uvedeným zisteniam, prípadne formulovanie vlastných záverov)
- Diskusia a záver
- Prílohy (mapy, grafy, tabuľky)

LITERATÚRA:

- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- MICHÁLEK, A. (2000). Chudoba, jej koncepty a geografické dimenzie, geografický časopis, 52, 3, pp. 231-241.
- MAREŠ, P. (2000). Chudoba, marginalizace, sociální vyloučení. In: Sociologický časopis, 36, 3, pp. 285-297.
- MAREŠ, P. (1999). Sociologie nerovnosti a chudoby. Sociologické nakladatelství, Praha. p. 248.
- RUBY K. PAYNE (1996): A Framework for Understanding Poverty.
- GERBERY, D. LESAY, I., ŠKOBLA, D. (2007). Kniha o chudobe. Spoločenské súvislosti a verejné politiky.
- Attacking Poverty (2000). World Development Report 2000/2001. September 12, 2000. 352 pages. World Bank and Oxford University Press. ISBN 0-19-521129-4
- BLANCO, R. (2002). How we define poverty - Eradicating Extreme Poverty and Hunger. UN Chronicle. FindArticles.com.
- LELKES, O. – ZÓLYOMI, E. (2008). Poverty Across Europe: The Latest Evidence Using the EU-SILC Survey. Policy Brief October 2008. Vienna: European Centre for Social Welfare Policy and Research.
- SHAH, A. (2010). Poverty Around The World. Global Issues.org.
<<http://www.globalissues.org/article/4/poverty-around-the-world>>
- SHANKAR, B. (2010). Key facts from World Bank's Global Economy Prospects 2010 report.Ibtimes.com. Accessed 20 Jun, 2010
<<http://www.ibtimes.com/articles/27804/20100610/global-economy-world-bank-economic-recovery-debt-crisis.htm>>
- TOWNSEND. P. (2002). Poverty, social exclusion and social polarisation: The need to construct an international welfare state In. World poverty: New policies to defeat an old enemy. Policy Press, 3 – 24
- TOWNSEND. P. (1979). Poverty in the United Kingdom: a Survey of Household Resources and Standards of Living. Penguin. P. 13.
- Expert Group on Poverty Statistics – Rio Group. (2006). Compendium of best practices in poverty measurement. Rio de Janeiro, 2006 also available at:
http://www.ibge.gov.br/poverty/pdf/rio_group_compendium.pdf
- Human Development Report 2006: Beyond scarcity: Power, poverty and the global water crisis by the United Nations Development Programme. New York: Oxford University Press, 2006.
- Human Development Report 2009: Overcoming barriers: Human mobility and development by the United Nations Development Programme. New York: Palgrave Macmillan, 2009.
- Innocenti Report Card 7. (2007): Child poverty in perspective: An overview of child well-being in rich countries. Florence: UNICEF Innocenti Research Centre, 2007.
dostupné na: http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc7_eng.pdf
- PovcalNet Online Poverty Analysis Tool by The World Bank.
< <http://iresearch.worldbank.org/PovcalNet/povDuplic.html> >
- Wolf, P. (2010). Population and social conditions. Statistics in focus 9/2010. Eurostat.

rôzne zdroje z internetu, napr.:

<http://www.eapn.org/>

<http://www.fsr.gov.sk/sk/EY2010/>

<http://en.wikipedia.org>

Mgr. Rastislav ČÁKOVI

Téma: Mediálny obraz obce alebo regiónu na Slovensku

Súčasná éra 21. storočia sa dá jednoznačne nazvať informačnou dobou. Informácie stoja a podieľajú sa na veľmi širokom spektre regionálneho rozvoja. Sú dôležitým prvkom jeho stimulovania, či už v pozitívnom alebo negatívnom smere. To ako vnímame akýkoľvek región na našej planéte (bez predošlej percepčnej skúsenosti), môže na nás rôzne vplyvať. Máme záujem región navštíviť, kúpiť si produkty z tohto regiónu, prípadne sa rozhodneme do neho investovať.

Tento fenomén vytvorený len pomocou informácií sa volá mediálny obraz regiónu. Na mediálnom obraze sa podieľajú informácie všetkého druhu, ktorých nositeľmi (mediátormi) sú podľa formy: tlačové médiá, tlačové agentúry, rozhlas, televízia a internet. Ak chceme systematizovať mediálny obraz regiónu, môžeme ho rozdeliť na viacero podobrazov.

- 1. Environmentálny mediálny obraz regiónu – predstavujúci informácie o fyzickej geografii regiónu*
- 2. Spoločenský mediálny obraz regiónu – zahŕňa informácie o humánnej geografii regiónu*
- 3. Hospodársky mediálny obraz regiónu – je potrebné ho chápať samostatne, pretože dokáže vytvoriť mediálny obraz regiónu aj samostatne bez informácií o predošlých dvoch problematikách.*
- 4. Geopolitický mediálny obraz regiónu – zahŕňa informácie hlavne o bezpečnostnej situácii v regióne.*

Cieľom práce je čo najvýstižnejšie popísať mediálny obraz vybranej obce alebo regiónu na Slovensku a konfrontovať zistené poznatky s reálnym stavom. Identifikovať silné a slabé stránky mediálneho obrazu a odhaliť prípadne deformácie.

Výber regiónu a foriem médií, rovnako ako použitých metód ostáva plne v rukách riešiteľa. V práci nie je nutné mediálny obraz štruktúrovať, riešiteľ ho môže chápať komplexne.

Riešiteľ sa môže počas realizácie práce pokúsiť priamo ovplyvniť mediálny obraz svojho skúmaného regiónu ľubovoľným spôsobom pomocou ľubovoľného média, pričom tento experiment môže zakomponovať do samotnej práce.

- Abstrakt práce
- Úvod a cieľ práce
- Vyhraničenie sledovaného územia a popis metodického postupu riešenia problematiky
- Účelová analýza reálneho stavu skúmaného regiónu
- Stručná charakteristika sledovaných médií
- Hodnotenie mediálneho obrazu regiónu
- Porovnanie reálneho stavu s mediálnym obrazom regiónu
- Záver
- Zoznam použitej literatúry a zdrojov
- Prílohy

LITERATÚRA:

- AVRAHAM, E., KETTER, E. 2008. Media strategies for marketing places in crisis. Oxford: Butterworth Heinemann/Elesvier. 231pp. ISBN 978-0-7506-8454-1
- DUBCOVÁ, A., CHRASTINA, P., KRAMÁREKOVÁ, H.(2004): Vitajte vo svete geografickej olympiády, SK GO IUVENTA, Bratislava,
http://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20stranku/GO/Publikácie/VitajtevGO.pdf
- GAMSON, W.A., CROTEAU, D., HOYNES, W., SASSON, T. 1992. Media images and the social Construction of reality. Annual Review of Sociology. Boston College, Chestnut Hill, Massachusetts 02167
- HOSPERS, G.,J., 2004. Place marketing in Europe: the branding of the Oresund Region, Intereconomics: Review of European Economic Policy, 39 (5), pp. 271-279
- MAJEROVÁ, J., KRIŽANOVÁ, A., 2010. Over time brand strategy – consistency or radiál change? International Scientific Conference Management 2010, Kruševac, Serbia.
- MATLOVIČOVÁ, K., NÉMETHYOVÁ B., MATLOVIČ R. 2009. City Branding of Bratislava: History and the Present in International Journal of Euro-Mediterranean Studies, Vol. 2, 2009, No 2, ISSN: 1855-3362, EMUNI University, Slovenia and University of Nova Gorica, Slovenisa, EMUNI Press, Portorož, Slovenia, pp.: 215-234
- MATLOVIČOVÁ, K., MATLOVIČ R., NÉMETHYOVÁ B. 2010. City Branding as a Tool of the Local Development (Case study of Košice, Slovakia). in Proceedings of Educons University for social science, book 1., The first science symposium with international involvement of Educons University at Sremska Kamenica – Business Economics in Transition, ISBN: 978-86-87785-20-5, pp.:127-136

Vol'ná téma:

V tejto kategórii si účastníci geografickej olympiády môžu zvoliť tému pre spracovanie písomnej práce aj sami. **Práce majú byť pôvodné, samostatné a majú vychádzať z vlastného terénneho výskumu, pozorovania a pod.** Okrem odbornej literatúry k spracovaniu témy v tejto kategórii treba využiť rôzne materiály a vlastný terénny výskum, spojený s mapovaním a fotodokumentáciou.

Kategória „Z“
Praktické testovanie bez písomnej práce

V kategórii „Z“ sa nevypracúva písomná práca. Zúčastníci o súťaženie v tejto kategórii geografickej olympiády riešia okrem štandardných písomných testov aj osobitné písomné testy a praktické úlohy a to od úrovne školských kôl, cez krajské až po celoštátne kolo. Viac informácií na www.olympiady.sk.

GEOGRAFICKÁ OLYMPIÁDA 40. ROČNÍK

Témy písomných prác v školskom roku 2011/2012

Autori: doc. RNDr. Pavel Bella, PhD.
RNDr. Tibor Blažík, PhD.
Mgr. Rastislav Cákoci
doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc.
RNDr. Katarína Danielová
doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc.
RNDr. Vladimír Falt'an, PhD.
doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc.
RNDr. František Križan, PhD.

Mgr. Marián Kulla, PhD.
Mgr. Štefan Omasta
RNDr. Juraj Rehtorík
Mgr. Alena Rochovská, PhD.
prof. RNDr. Peter Spišiak, CSc.
RNDr. Ivana Tomčíková, PhD.
RNDr. Magdalena Zaťková
Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády
Zostavil: RNDr. Daniel Gurňák, PhD.
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2011
Vydané s finančnou podporou MŠ SR. Nepredajné.
Elektronická verzia: www.olympiady.sk